

T. C. MAARİF VEKÂLETİ TEBLİĞLER DERGİSİ

CİLT: 19

12 MART 1956

SAYI: 894

Talim ve Terbiye Kurulu Kararı

K. Sayısı: 26 ÖZET:
K. Tarihi: 13/3/1956 Liselere ait Millî
Savunma ders pro-
gramları h.

Millî Müdafaa Vekâletince yeniden
hazırlanan liselere ait "Millî Savunma
Programı"nın adı geçen Vekâletin 8 Şu-
bat 1956 tarih ve 225-8033 sayılı teklif
yazısı üzerine 1956-1957 ders yılından iti-
baren bağlı örneklerle göre liselerde tatbik
edilmesi hususunun Vekâlet Yüksek Ma-
kamının tasviplerine arzı kararlaştırıldı.

Uygundur

13/3/1956

Maarif Vekili
Ahmet Özel

MİLLÎ SAVUNMA DERSİ PROGRAM- LARININ UYUGULANMASI İÇİN MUHTIRA

1 — 1957-1958 öğretim yılı sonuna ka-
dar uygulanacak olan bu program, M.M.V.
nin 3 Eylül 1953 gün ve E. U. Rs. Millî
Seferberlik Ş. 264493 sayılı emriyle ya-
yınlanan program muhteviyatıyla, progra-
ma ilâve edilen konuları ihtiva etmektedir.

2 — Programın tatbikinde, 5429 sayılı
kanuna göre resmî ders kitabı olarak ka-
bul edilmiş bulunan kitaplarla, aynı kanu-
na dayanılarak bundan sonra kabul edile-
cek kitaplar kullanılacaktır. Kitaplarda bu-
lunmayan konular için, orduya yayınlan-
mış bulunan ve gizli olmayan yayınlardan
faydalanılarak öğrencilere not yazdırılabi-
lir veya okulların imkânları nisbetinde
teksir edilmiş notlar verilebilir.

3 — Lise 12 inci (IV üncü) sınıfları
için, 15 Ekim 1951 gün ve Millî Seferber-
lik Ş. 53358 sayılı emirle yayınlanan pro-
gram 1956-1957 öğretim yılı başından iti-
baren uygulanmadan kaldırılacaktır.

1956-1957 öğretim yılı başından iti-
baren dört senelik lise ve dengi okulların:

- a. I nci sınıflarında ilişik I nci sınıf programı,
- b. II nci sınıflarında ilişik II nci sınıf programı,
- c. III ncü sınıflarında ilişik III ncü sınıf programının BİRİNCİ BÖLÜMÜ,
- d. IV nci sınıflarında ilişik III ncü sınıf programının İKİNCİ BÖLÜMÜ oku-
tulacaktır.

4 — Programlardaki konuların geniş
bir şekilde izahı için haftada bir saatlik
millî savunma dersi kâfi değildir. Bu se-
beple öğretimde her konu üzerinde öğren-
cilerin aydınlatılabilmesi için konuların
özetlendirilmesine dikkat edilecek, bilhassa
öğrencilerin genel kültür seviyeleriyle müt-
enasip olmayan uzun ve ağır izahlara gi-
rilmeyecektir.

5 — Millî savunma dersi öğretmenle-
ri, yıllık çalışma plân ve programlarını ya-
parlarken programlardaki veya kitaplarda-
ki sıraya tâbi olmak mecburiyetinde de-
ğillerdir. Programlardaki mevzular kolay-
dan zora ve diğer derslerle koordineli ola-
rak işlenecek şekilde yıllık plân ve prog-
ramlara geçirilecektir.

6 — Garnizon durumunda bulunan
meskûn mahallerde öğrencilerin kıta ziya-
retleri ile tatbikat ve gösterilere götürül-
meleri hususları garnizon komandanlıklar-
ınca okullarla işbirliği yapılmak suretiyle
düzenlenecektir.

7 — 1958-1959 öğretim yılından iti-
baren öğretim müesseselerinin her birisin-
de, gerek millî savunma derslerinde gerek
diğer ilgili dersler konuları arasında öğ-
rencilere verilecek millî savunma bilgileri
için plân ve programlar ayrıca yayınlan-
acaktır.

LİSE VE DENGİ OKULLARIN I NCI SINIPLARI İÇİN MİLLÎ SAVUNMA DERSİ PROGRAMI

Birinci Bölüm (Milletin Harbe Hazır- lanması):

1 — Harbe Dair:

- a) Harbin tarifi (çeşitli düşüncü ve
görüşlere göre yapılan tarifler).
- b) Harbin tarihçesi (ilk çağlardan
bugüne kadar geçirdiği safhalar).
- c) Harbin sebepleri (geçmişte ve bu-
gün, hakiki ve zâhiri sebepler).
- d) Harbin mahiyeti (topyekûn harb,
topyekûn savunma ve ana meseleleri).
- e) Harbin çeşitleri:

(1) Soğuk harb, tarifi, hedefi ve
bölümleri (politik, psikolojik ve ekono-
mik) ve soğuk harbe karşı savunma çare-
leri.

(2) Silâhlı harb, tarifi, hedefi ve
bölümleri (milletlerarası harb, iç harb) ve
silâhlı harbe karşı savunma çareleri (dai-
ma milletçe kuvvetli olmak fikrinin pek-
leştirilmesi).

(3) Müstakbel harbin şekli (mede-
nî sahadaki inkişafın harbe tesiri).

f) Millî savunma; tarifi, mahiyeti,
mâna ve şumulü (yalnız askerlerin harb
yaptığı devrenin geçmiş olduğunu, modern
harbin herkesi alâkadar ettiğini ve millî
savunmanın bütün vatandaşların müşterek
ve en kutsî vazifesi olduğunu izah).

2 — Millî Seferberliğe Dair:

a) Yurtiçi savunması, tarifi ve bu sa-
vunmayı doğuran sebepler.

b) Yurtiçi savunmasının konuları ve
bu savunmada vatandaşlara düşen ödev
ve görevlerle korunma çareleri:

(1) Tabliye ve seyrekleştirme.

(2) Havaya karşı korunma:

(a) Hava haber verme hizmeti,

(b) Havaya karşı aktif savun-
ma hizmeti.

c) Havaya karşı passif korun-
ma hizmeti (ABC ye karşı
korunma dahil).

3) Memleket içi düşmana karşı sı-
lâhlı savunma hizmeti ve gerillâ.

(4) Sabotajcılara ve hainlere karşı
korunma.

İkinci Bölüm (Silâhlı Kuvvetlerin Harbe Hazırlanması):

1 — Askerliğe dair:

a) Askerlik, tarifi, lüzum ve önemi ve
kutsallığı.

b) Askerlerin (eratin, assubayların,
askeri memur ve teknisyenlerin, subayla-
rın) yetiştirilme esasları ve rütbeleri.

2 — Teşkilâta Dair:

a) Sınıflar ve bu sınıfların meydana
gelmesine sebepler (özet olarak).

b) Teşkilâta ait başlıca terimlerin
(kuruluş, kadro, konuş, komandan karar-
gâh, birlik ve kıta) kısaca izahı.

N o t: Programa ilâve edilen konular
ikinci bölümde toplanmıştır. Birinci bölüm
yoklama, müzakere ve gösteriler dahil 31
ders saatinde gösterilecek geriye kalan
(senede 36 ders saati hesabıyla) 5 ders
saatinde ikinci bölüm konuları öğretilecek-
tir.

LİSE VE DENGİ OKULLARIN II NCI SINIPLAR İÇİN MİLLÎ SAVUNMA DERSİ PROGRAMI

Birinci Bölüm (Milletin harbe hazır- lanması):

1 — Ekonomi ve harb ekonomisine dair:

a) Ekonomi ve harb ekonomisinin ta-
rifi, lüzum ve önemi.

b) Muhtelif ekonomi sistemleri (özet
olarak).

c) Muhtelif ekonomi sistemlerinin harb
ekonomisine çevrilmeleri.

d) Türkiye'nin ekonomik durumunun
ana hatları (özet olarak).

2 — Millî Seferberliğe dair:

a) Harb gücü, tarifi ve şumulü.

b) Ekonomi seferberliği:

(1) Sanayi seferberliği

(2) Ziraat seferberliği.

(3) Ticaret ve iâşe seferberliği.

c) Maliye seferberliği.

d) Ulaştırma seferberliği.

e) Bayındırlık seferberliği.

f) İnsan gücü seferberliği (tarifi,
maksat ve gayesi).

g) Moral seferberliği.

h) Sağlık seferberliği.

3 — Modern harb silâh ve vasıtalarına dair:

a) Nükleer silâhları isimleri, özet ola-
rak yapılmaları esasları.

- b) Bu silâhların kullanılma sahaları (yurtiçinde ve harekât alanında).
c) İkinci Cihan Harbindeki tesirleri ile bugünkü muhtemel tesirleri.
d) Halkın bunlara karşı korunma usul ve çareleri.

4 — Topyekûn haber almaya dair:

- a) Topyekûn haber almanın tarifi, gayesi ve konuları.
b) Casusluk ve casusluğa karşı korunma usul ve çareleri.
c) Propaganda ve buna karşı korunma usul ve çareleri.
d) Beşincikol teriminin izahı ve buna karşı korunma usul ve çareleri.

İkinci Bölüm (silâhlı kuvvetlerin harbe hazırlanması):

1 — Harbe dair:

- a) Harb ve muharebeye dair başlıca terimler (hazer ve sefer, sulh ve harb mütareke, savaş (muharebe v.s.) üzerinde kısa izahat.
b) Harbin prensipleri ve başlıcalarının kısaca izahı.

2 — Teşkilâta dair:

- a) Muharip sınıf kara birliklerinde alaya kadar teşkilât (özet).
b) Bu teşkilât içerisinde kumandanların rütbeleri ve görev esasları.

3 — Muharebeye dair:

Muharebede karşılaşılabilecek başlıca hareketlerin (konma, yürüyüş, taarruz, müdafaa, çekilme) kısaca izahı ve zaferin sağlanmasında taarruzun önemi.

N o t: Programa ilâve edilen konular ikinci bölümle, birinci bölümün 3 ncü ve 4 ncü maddelerinde toplanmıştır. Bu ilâve bilgilerin gösterilebilmesi için programdaki diğer bilgiler müzakere, yoklama ve gösteriler dahil ceman 28 saatte öğretilecektir. Geriye kalan 8 ders saati (Vasatî) de eklenen kısımlara tahsis edilecektir.

LİSE VE DENGİ OKULLARIN III NCÜ SINIFLARI İÇİN MİLLÎ SAVUNMA DERSİ PROGRAMI

Birinci Bölüm (Milletin Harbe hazırlanması):

1 — Topyekûn Savunma Organizasyonu ve Görevlerine dair:

- a) Başlıca yabancı devletlerde topyekûn savunma organizasyonu.
b) Türkiye'de topyekûn savunma organizasyonu.
c) Resmî ve özel müesseselerin millî savunma görevlerinin başlıcaları.
d) Vatandaşların millî savunma vazifelerinin başlıcaları.

2 — Jeopolitik İlimi ve Türkiye'nin Jeopolitik Durumuna dair:

- a) Jeopolitik ilminin tarifi ve belirttiği esaslarla nazariyeler (ana hatları ile özet halinde).
b) Türkiye'nin Jeopolitik durumu (özet olarak).

3 — Millî Seferberliğe dair:

İnsan gücü seferberliği (mahiyeti ve hazırlanması esasları).

4 — Modern Harb silâh ve Vasıtaları na dair:

- a) Biyolojik harb vasıta ve imkânları ve korunma çareleri.
b) Kimya harb vasıta ve imkânları ve korunma çareleri.
c) Meteorolojik harb vasıta ve imkânları ve korunma çareleri.
d) Medenî sahadaki inkışaflar, yeni buluşlar ve harbe tesirleri.

İkinci Bölüm (Silâhlı kuvvetlerin harbe hazırlanması):

1 — Silâhlı Harbe dair:

- a) Silâhlı harb.
b) Harb doktrinleri.
c) Silâhlı harb kuvvetleri.
d) Silâhlı kuvvetlerin meydana getirdiği ekonomik ve malî meseleler.

2 — Teşkilâta dair:

- a) Millî Müdafaa Vekâleti vazife ve teşkilât esasları.
b) Erkânıharbiye Umumiye Riyaseti teşkilât ve vazife esasları.
c) Kara, Deniz, Hava Kuvvetleri teşkilât ve vazife esasları.
d) Silâhlı kuvvetlerde başlıca sınıflar ve silâhlar.

3 — Silâhlı Kuvvetlerde Asker alma ve Seferberliğe dair:

a) Asker alma işleri:

- (1) Asker alma usulleri (özet).
(2) Askerlik mükellefiyeti (özet).
(3) Asker alma teşkilâtının genel vazifeleri.

b) Askerî seferberlik:

- (1) Seferberlik, mahiyeti ve bölümleri.
(2) Kısmî ve genel seferberlik ve seferberlik ilânında yapılacak işler.

N o t: 1 — Programa ilâve edilen konular için 6 saat ayrılacaktır. Bu ders saatleri, diğer konulara tahsis edilen ders saatlerinden tasarruf edilmek suretiyle sağlanacaktır. Üç senelik öğretim yapan lise ve dengi okulların III ncü sınıfları bu programı aynen uygulayacaktır.

2 — Dört senelik liselerle dengi okulların III ncü sınıfları bu programın BİRİNCİ BÖLÜMÜNÜ, IV ncü sınıfları ise İKİNCİ BÖLÜMÜ uygulayacaklardır. Bölümlerin ders saatlerine ayrılmasını Millî Savunma öğretmenleri yapacaktır.

Karar sayısı: 27 ÖZET:

K. Tarihi: 13/3/1956 Disiplin Yönetmeliğinin 11. maddesinde değişiklik yapılması h.

Ortaokullar, liseler, ilköğretmen okulları ile Meslekî ve Teknik okullar Disiplin Yönetmeliğinin 11. maddesinin Orta Öğretim Umum Müdürlüğünün 9 Şubat 1956 tarih ve 1264 sayılı teklif yazısı dikkate alınarak aşağıdaki değişiklikle tatbiki hususunun Vekâlet Yüksek Makamının tasviplerine arzı kararlaştırıldı.

Madde 11 — İşlediği bir suçtan dolayı aldığı cezası ertelenen bir öğrenci aynı ders yılı içinde yeniden daha hafifte olsa, bir suç işlediği takdirde evvelce ertelemiş olan cezasının yeniden işlediği suç için verilen ceza ile birlikte uygulanmasına disiplin kurulunca karar verilebilir.

Uygundur
13/3/1956

Maarif Vekili
Ahmet Özel

BU DERGİDEKİ KANUNLAR, KARARLAR VE TAMİMLERLE DİĞER YAZILAR TARAFIMIZDAN OKUNMUŞTUR.

1	12	23	34	45
2	13	24	35	46
3	14	25	36	47
4	15	26	37	48
5	16	27	38	49
6	17	28	39	50
7	18	29	40	51
8	19	30	41	52
9	20	31	42	53
10	21	32	43	54
11	22	33	44	55